سه‌شنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۲ . شماره ۲۱۲۵۷
۲۲ ذی‌الحجه ۱۴۴۴ . ۱۱ جولای ۲۰۲۳
خراسان روزنامه صبح ایران

یادگار ۴۱۶ ساله «علیرضا عباسی» روی گنبد طلا

به دستور شاه عباس یکم صفوی، در سال ۹۸۰ خورشیدی، کتیبه‌ای برای نصب روی گنبد زرین حرم مطهر رضوی توسط خطاط نامدار دوره صفویه نوشته و ساخته شد که کمتر کسی از متن آن آگاه است. در این نوشتار به تاریخ گنبد طلا و جزئیات این کتیبه مهم پرداخته‌ایم

جواد نوائیان رودسری
calture@khorasannews.com

برخی معتقدند که نخستین گنبد بر فراز روضه منوّره رضوی، به وسیله سلطان سنجر سلجوقی و در قرن ششم هجری ساخته شد؛ ادعایی که به دلایل گوناگون، می‌توان در آن شک کرد. الگوی معماری روضه منوّره، یعنی همان سازه‌ای که گنبد طلا بر فراز آن و ضریح مطهر ثامن‌الحجج(ع) داخل آن قرار دارد، الگوی چهارطاقی است؛ الگویی قدیمی در معماری ایرانی که در دوره اسلامی نیز، مورد توجه قرار گرفت و تا امروز به بقای خود در معماری اصیل ایرانی اسلامی ادامه داده‌است. بنابراین بعید به نظر می‌رسد که بنای روضه منوّره، از ابتدا دارای گنبد نبوده باشد. زنده‌یاد دکتر علی‌اکبر فیاض، استاد فقید دانشگاه فردوسی، طی مقاله‌ای مفصل در مجله «نامه آستان‌قدس» که آن را در دهه ۱۳۴۰ به رشته تحریر درآورد، به دلیل نقش اُمرای دولت غزنوی، مانند ابوالحسن عراقی دبیر، در توسعه عمرانی حرم مطهر، سیمای ظاهری روضه منوّره را شبیه به بنای «میل ایاز» (مقبره ارسلان جاذب) در نزدیکی مشهد می‌داند؛ ادعایی که قابل تأمل و بررسی است و می‌تواند قدمت گنبد حرم رضوی را به بیش از هزار سال قبل بازگرداند.

■ سابقه تزیین گنبد حرم رضوی

گنبد مرقد مطهر امام رضا(ع) که امروزه به گنبد طلا شهرت دارد، از نوع گنبدهای دولایه است. این نوع از گنبدها، به دلیل ویژگی عایق بودن در برابر سرما و گرما و مقاومت مناسب در برابر بلایای طبیعی، در معماری ایرانی کاربرد بسیاری داشته‌اند. با این حال، این گنبد دولایه را دوره تیموری، به وسیله استوانه‌ای محصور و بر فراز آن گنبد دیگری احداث کرده‌اند. به همین دلیل، گنبد حرم رضوی بر خلاف دیگر گنبدها، دیواره‌ای استوانه‌ای شکل و متفاوت دارد. این دیواره استوانه‌ای شکل، بعد از ساخت مسجد گوهرشاد بنا شده است. برخی از پژوهشگران احتمال می‌دهند که دلیل احداث استوانه و گنبد سوم، ارتفاع بالای گنبد مسجد گوهرشاد بوده‌است که باعث می‌شد از جلوه گنبد روضه منوّره کاسته شود؛ به همین دلیل، احتمالاً قوام‌الدین بن زین‌الدین شیرازی، معمار مسجد گوهرشاد، با پیشنهاد بانی مسجد، یعنی گوهرشاد خاتون، تمهیدی اندیشید و مسئله جلوه و نمای گنبد حرم رضوی را با احداث استوانه و گنبد جدیدی بر فراز آن، حل کرد. این گنبد با کاشی‌های فیروزه‌ای متمایل به سبز پوشانده شده و زیبایی چشم‌نواز آن، از مسافت‌های دور قابل مشاهده بود.

■ طلایی شدن گنبد طلا

با آغاز دوره صفویه و رسمیت یافتن مذهب شیعه در ایران، فرمانروایان صفوی توجه ویژه‌ای به حرم مطهر و فعالیت‌های عمرانی در آن مبذول داشتند. در دوره شاه تهماسب یکم، دومین فرمانروای صفوی، نخستین ضریح در حرم امام رضا(ع) نصب شد و پس از آن، با دستور شاه تهماسب و با صرف حدود ۱۸۰ کیلوگرم طلا، گنبد بالای استوانه روضه منوره را طلایی کردند. این کار با استفاده از ورقه‌های مسِ «طلا اندود شده» انجام گرفت. گنبد حرم مطهر رضوی، نخستین گنبد در جهان اسلام بود که طلایی شد. با این حال، قاعده این گنبد، یعنی همان استوانه‌ای که درباره‌اش صحبت کردیم، همچنان به صورت قبل باقی ماند. در دوره شاه عباس یکم، پس از آن که حملات ازبکان دفع و خراسان از لوث وجود آن‌ها پاک شد، فرمانروای صفوی برای زیارت به مشهد آمد و در همین سفر که در سال ۱۰۱۰ ق / ۹۸۰ش صورت گرفت، سنگ بنای تغییرات عظیم عمرانی را در مشهد و حرم رضوی گذاشت؛ از جمله این تغییرات می‌توان به احداث خیابان مشهد، توسعه صحن عتیق، تأسیس کبوترخانه در باغ ایلخانی (بعدها تبدیل به صحن نو شد) و نیز، ترمیم گنبد طلا و طلاپوش کردن ساقه آن اشاره کرد.

■ کتیبه تاریخی علیرضا عباسی

عملیات ترمیم گنبد طلا و طلاپوش کردن ساقه آن، در سال ۱۰۱۰ ق آغاز شد. به فرمان شاه عباس یکم، علیرضا عباسی، خطاط نامدار و شهیر دوره صفویه، کتیبه‌ای به غایت زیبا تحریر کرد تا گرداگرد ساقه گنبد نصب شود. این کتیبه، برخلاف باور برخی که آن را دعایا متنی مذهبی می‌دانند، در برگیرنده گزارشی کوتاه از چگونگی طلایی شدن گنبد رضوی در عهد شاه‌عباس یکم است. متن کتیبه مذکور که به زبان عربی تحریر شده، از این قرار است:

«من عظائم توفیقات ا... سبحانه آن وفق السلطان الاعظم مولی الملوک العرب و العجم صاحب النسب الطاهر النبویة والحسب الباهر العلوی تراب اقدام خدّام هذه الرّوضة المنوّرة الملکوتیة مروّج آثار اجداد المعصومین السلطان بن السلطان ابوالمظفر شاه عباس الحسینی الموسوی الصفوی بهادرخان فاستسعد بالمشی ماشیا علی قدمیه من دارالسلطنة اصفهان الی زیارة هذه الحرم الاشرف و قد تشرف بزینة هذه القبّة من خُلَص ماله فی سنة الف و عشر و تَمَّ فی سنة الف و ستة عَشَرَ»

ترجمه کتیبه: «**از بزرگ ترین توفیقات خداوندگار بی نیاز این است که موفق فرمود سلطان بزرگ، سرور ملوک عرب و عجم، دارای نَسَب پاک نبوی و حَسَب تابناک و درخشان علوی، خاک پای خدمت گزاران این روضه نورانی و ملکوتی، رواج دهنده روش اجداد پاکش، سلطان پسر سلطان، ابوالمظفر شاه عباس حسینی موسوی صفوی بهادرخان که سعادت و نیکبختی نصیب او شد و با پای پیاده از پایتخت اصفهان به زیارت این شریف ترین حرم تشرف یافت و نیز، برای تزیین و آراستن این گنبد از دارایی خالص خود شَرَف اندوزی کرد در سال ۱۰۱۰، شروع شد و در سال ۱۰۱۶ به اتمام رسانید.**»

با توجه به گزارش این کتیبه، فرایند تعمیر و مطلا کردن گنبد حرم رضوی، در سال ۹۸۰ ش آغاز شد و در سال ۹۸۶ ش به پایان رسید؛ مدتی حدود شش سال که خبر از ظرافت کار و عظمت طرح عمرانی می‌دهد. این کتیبه هم‌اکنون روی گنبد طلای حرم مطهر وجود دارد. البته کتیبه شاه عباس، تنها کتیبه موجود روی گنبد طلا نیست و به غیر از آن، کتیبه‌هایی از ادوار تاریخی بعد هم وجود دارد که از تعمیر مداوم گنبد طلا طی ۴۱۶ سال گذشته حکایت می‌کند.

خبر

«مرد ساسانی» رونمایی شد

«نقش برجسته مرد عالی‌رتبه ساسانی» پس از تایید اصالت تاریخی آن در تهران رونمایی شد. به گزارش ایسنا، این سنگ‌نگاره که حدود ۳۵ سال پیش، از ایران به امارات و سپس بریتانیا قاچاق شده بود، هفتم تیرماه از بریتانیا به ایران برگشت داده شد و پس از اصالت‌سنجی، از ۱۹ تا ۳۱ تیرماه در موزه ملی ایران به نمایش گذاشته شده است. در مراسم رونمایی، مرتضی ادیب‌زاده، مدیرکل موزه‌ها و اموال تاریخی کشور، اصالت تاریخی این اثر را تایید کرد و گفت که به احتمال خیلی زیاد، این نقش برجسته از جنوب استان فارس ربوده شده است. وی اظهار کرد: این نقش برجسته متعلق به دوره ساسانی است که یک بار در موزه بریتانیا کارشناسی شده و پس از آن، هیئتی متشکل از ۱۲ باستان‌شناس حوزه ساسانی، اصالت تاریخی آن را تایید کردند. ادیب‌زاده افزود: براساس کارشناسی اولیه، جنس سنگ این نقش برجسته از سنگ آهک و نشانه‌های ساسانی در آن قابل مشاهده است. احتمال زیاد می‌رود که این نقش برجسته از حوزه جنوب فارس باشد، البته پژوهش‌ها همچنان ادامه دارد و امیدواریم محل دقیق برداشت این سنگ‌نگاره را پیدا کنیم. مدیرکل موزه‌ها و اموال تاریخی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ادامه داد: استرداد از وظایف ذاتی این وزارتخانه است و با جدیت پرونده‌های مربوط به استرداد پیگیری می‌شود. این سنگ‌نگاره، طبق آن‌چه وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی اعلام کرده است، به احتمال خیلی زیاد در سال ۱۹۸۸ میلادی، حدود سال ۱۳۶۷ خورشیدی، همزمان با جنگ تحمیلی، به شکل غیرقانونی از آب‌های جنوبی کشور خارج و به امارات منتقل و در سال ۲۰۱۶ در فرودگاه لندن، توقیف و به موزه بریتانیا تحویل داده شده است. این سنگ‌نگاره که اعلام کشف آن، در فروردین ماه ۱۴۰۲ و پس از حدود هفت سال، توسط روزنامه گاردین افشا شد، سه ماه در موزه بریتانیا به نمایش گذاشته و سپس به ایران برگردانده شد.

فراخوان مناقصه عمومی همراه با ارزیابی کیفی شماره ۱۴۰۲/۱۸ (مرحله دوم)

وزارت راه و شهرسازی
شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید
شرکت عمران شهر جدید گلبهار

شرکت عمران شهر جدید گلبهار وابسته به وزارت راه و شهرسازی در نظر دارد مناقصه مشروحه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید، لذا از کلیه شرکتهای واجد شرایط دعوت می گردد جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ انتشار آگهی به درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس : www.setadiran.ir مراجعه نمایند. ضمنا" کلیه مراحل مناقصه از دریافت اسناد ارزیابی و تکمیل و ارائه پیشنهادات و بازگشایی پاکتها از طریق سامانه یاد شده انجام خواهد شد.لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصات محقق سازند.

موضوع مناقصه	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)	صلاحیت و پایه پیمانکاران	شماره فراخوان سامانه ستاد
احداث مدرسه ۹ کلاسه محله ۳۵ تا پایان مرحله سفت کاری درکد نوسازی ۲-۳۵-۸۰-۱(مرحله دوم)	۹۱/۴۳۲/۲۵۸/۳۵۳ریال	۴/۵۷۱/۶۱۰/۰۰۰ ریال	حداقل پایه ۵ رشته ابنیه از سازمان مدیریت و برنامه ریزی و گواهینامه صلاحیت ایمنی پیمانکاری صادره از وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی	۲۰۰۲۰۰۱۲۷۶۰۰۰۰۱۸

- مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی از تاریخ انتشار آگهی لغایت پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۷
- آخرین مهلت تکمیل و ارسال اسناد ارزیابی: پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۰
- تاریخ بازگشایی پاکتهای الف و ب: ساعت ۰۹:۳۰ مورخ: ۱۴۰۲/۰۵/۱۱
- تاریخ بازگشائی پاکتهای پیشنهادی قیمت(ج): ساعت ۱۳:۳۰ مورخ: ۱۴۰۲/۰۵/۱۱

روابط عمومی شرکت عمران شهر جدید گلبهار

ن/۱۴۰۲۰۰۸۶۲

آگهی تغییرات شرکت همگرطوس شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۸۴۴۶ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۲۴۲۱۲۵

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص همگرطوس به شناسه ملی ۱۰۳۸۰۲۴۲۱۲۵ و به شماره ثبت ۸۴۴۶ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شدصورتهای مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ مورد تصویب قرار گرفت.موسسه حسابرسی آفاق کاوشگران به شناسه ملی ۱۰۳۸۰۱۵۲۳۱۳ و شماره ثبت ۱۷۳۵ به عنوان حسابرس و بازرس اصلی و آقای سیدعباس علیزاده تقی آباد به شماره ملی ۰۹۳۳۱۷۰۹۲۰ به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی تعیین گردیدند روزنامه خراسان به عنوان روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی های این شرکت تعیین گردید.

اداره کل ثبت اسناد و املاک خراسان رضوی
اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری مشهد (۰۲۰۲۲۴۱۲۵۸۲۵۹۵۰)

ن/۱۴۰۲۱۲۸۲۵

اصلاحیه آگهی
دعوت به مجمع عمومی عادی سالانه (نوبت دوم) شرکت کارخانجات نساجی شهرستان فردوس ((سهامی خاص)) شماره ثبت ۹۷ و شناسه ملی ۱۰۳۶۰۰۰۵۴۸۱

تاریخ برگزاری ۱۴۰۲/۰۴/۲۸ روز چهارشنبه راس ساعت ۱۸ تالار محراب شهرستان فردوس طبق ماده ۹۹ قانون تجارت قبل از تشکیل مجمع عمومی هر صاحب سهمی که مایل به حضور در مجمع عمومی باشد باید با ارائه ورقه سهم یا تصدیق موقت متعلق به سهم خود به شرکت مراجعه و ورقه ورود به جلسه دریافت کند.

تلفن شرکت : ۰۵۶-۳۲۷۲۸۱۰۱
پیام نگار شرکت : ۰۹۳۵۸۱۴۸۱۰۰
هیئت مدیره شرکت کارخانجات نساجی شهرستان فردوس

ن/۱۴۰۲۱۲۸۶۰

"آگهی مزایده"
نوبت اول

شهرداری نیشابور در نظر دارد از طریق برگزاری آگهی مزایده (نوبت اول) **ساخت ،نصب و بهره برداری تعداد ۱۵۰ عدد تابلوی تبلیغاتی لایت باکس و ۱۹۶ لمپوست دو طرفه سطح شهر نیشابور را با مشارکت بخش خصوصی** با طول دوره پایه ۶/۵ سال ، طبق شرایط ذیل از طریق برگزاری مزایده اقدام نماید. لذا از کلیه متقاضیان واجد صلاحیت مالی و قانونی دعوت به عمل می آید جهت دریافت اسناد مزایده و اطلاعات تکمیلی به سامانه ستاد ایران به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند. کلیه جزئیات در اسناد مزایده درج شده است.

مهلت دریافت اسناد مزایده: تا ساعت ۱۴ روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۷

آخرین مهلت ثبت پیشنهاد قیمت در سامانه ستاد ایران (www.setadiran.ir) تا ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۷

هزینه آگهی روزنامه به عهده برنده مزایده می باشد.

ن/۱۴۰۲۱۲۷۹۲

فراخوان مناقصه عمومی همراه با ارزیابی کیفی شماره ۱۴۰۲/۱۷ (مرحله دوم)

وزارت راه و شهرسازی
شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید
شرکت عمران شهر جدید گلبهار

شرکت عمران شهر جدید گلبهار وابسته به وزارت راه و شهرسازی در نظر دارد مناقصه مشروحه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید، لذا از کلیه شرکتهای واجد شرایط دعوت می گردد جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ انتشار آگهی به درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس : www.setadiran.ir مراجعه نمایند. ضمنا" کلیه مراحل مناقصه از دریافت اسناد ارزیابی و تکمیل و ارائه پیشنهادات و بازگشایی پاکتها از طریق سامانه یاد شده انجام خواهد شد.لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصات محقق سازند.

موضوع مناقصه	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)	صلاحیت و پایه پیمانکاران	شماره فراخوان سامانه ستاد
احداث مدرسه ۹ کلاسه محله ۲۰ تا پایان مرحله سفت کاری درکد نوسازی ۲-۲۳-۲۰-۲ (مرحله دوم)	۸۸/۱۶۴/۲۱۷/۳۹۱ریال	۴/۴۰۸/۲۱۰/۰۰۰ ریال	حداقل پایه ۵ رشته ابنیه از سازمان مدیریت و برنامه ریزی و گواهینامه صلاحیت ایمنی پیمانکاری صادره از وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی	۲۰۰۲۰۰۱۲۷۶۰۰۰۰۱۷

- مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی از تاریخ انتشار آگهی لغایت پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۷
- آخرین مهلت تکمیل و ارسال اسناد ارزیابی: پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۰
- تاریخ بازگشایی پاکتهای الف و ب: ساعت ۰۹:۰۰ مورخ: ۱۴۰۲/۰۵/۱۱
- تاریخ بازگشائی پاکتهای پیشنهادی قیمت(ج): ساعت ۱۳:۰۰ مورخ: ۱۴۰۲/۰۵/۱۱

روابط عمومی شرکت عمران شهر جدید گلبهار

ن/۱۴۰۲۰۱۸۴۴

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

برابر رأی شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۰۱۲۰۰۴۴۴۹ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کاشمر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای علی زنده جانی فرزند محمد به شماره شناسنامه ۳۳ کد ملی ۰۹۰۲۲۱۴۳۹۱ یک باب دامداری به مساحت ۱۴۹۴.۵ مترمربع، پلاک ثبتی ۶۴ اصلی واقع در خراسان رضوی بخش ۲ حوزه ثبت ملک کاشمر خریداری از مالک رسمی آقای محمد زنده جانی محرز گردیده است. لذا بمنظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود درصورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲.۰۴.۲۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲.۰۵.۰۴

احمد جهانگیر - رئیس ثبت‌اسناد و املاک کاشمر

ن/۱۴۰۲۱۲۶۶۰

آگهی تحدید حدود اختصاصی

چون تحدید حدود ششدانگ یک باب منزل پلاک ۹۲۲ فرعی از ۹۳- اصلی بخش ۶ مشهد مبنی بردرخواست متقاضی ثبت و با رعایت مواد ۱۴ و ۱۵ قانون ثبت عملیات تحدید حدود آن در ساعت ۹ صبح روز شنبه مورخه ۱۴۰۲/۰۵/۲۱ در محل شروع و به عمل خواهد آمد لذا بدین وسیله با انتشار این آگهی از متقاضی و صاحبان املاک مجاور دعوت می شود تا در روز و ساعت مقرر فوق در محل حضور بهم رسانند و هر ادعایی نسبت به حدود مرقوم یا حقوق ارتفاقی آن دارند به نماینده محدد اظهار و ابراز دارند و چنانچه کسانی به علت عدم حضور در محل نسبت به عملیات تحدید حدود اعتراض داشته باشند میتوانند طبق ماده ۲۰ قانون ثبت از تاریخ تنظیم صورتمجلس تحدیدی تا ۳۰ روز دادخواست خود را به مراجع ذیصلاح قضائی ارائه و گواهی آن را به این اداره تسلیم نمایند.

م الف ۴۰۶- تاریخ انتشار دوشنبه ۱۴۰۲/۰۴/۲۰

حسن ابوترابی – مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک طرقبه شاندیز

ن/۱۴۰۲۱۲۸۴۹